

PODACI O USTANOVU/ŠKOLI	PODACI O AUTORIMA/AUTORKAMA
Naziv škole: Osnovna škola „Jovan Dučić“	Ime i prezime: Jelena Relić, Profesor razredne nastave
Mesto, opština: Petrovaradin	
Školska uprava: Novi Sad	
<b>Opis primera dobre prakse IO</b>	
<b>Kraljevstvo Drugarstvo</b>	
<b>Ključne reči:</b> osnovna škola, hiperaktivnost	
<b>Opis obrazovne situacije učenika i okruženja</b>	
<p>Nikolina je upisana redovno u prvi razred, sa dostavljenim mišljenjem interesorne komisije. U vrtiću je je pohađala predškolski program, uz primenjenu individualizaciju i prilagođavanja. Pre početka prvog razreda, škola je dobila mišljenje interesorne komisije i bili smo upoznati da devojčica ima deficit pažnje, da otežano govori i da nije usvojila pojam broja.</p> <p>Na samom početku školovanja dodeljen joj je lični pratilac kao jedan od vidova podrške, kao i odlasci u ŠOSO Milan Petrović na redovne tretmane kod defektologa i logopeda.</p> <p>Samoinicijativno nije pokazivala želju za razgovorom. Komunikacija je bila otežana. Ona je razumevala samo jednostavne naloge ukoliko su se odnosili na poznate situacije i predmete koje je mogla da vidi. Odgovori koje je davala bili su kratki, glas veoma tih, a o sebi je govorila u trećem licu.</p> <p>Porodica je izuzetno brižna i posvećena Nininom napredovanju. Sa sestrom je bliska i ona joj je podrška u učenju kod kuće.</p> <p>Nina je sada učenica četvrtog razreda. Redovno ide u školu. Mere podrške kroz individualni obrazovni plan i dalje su potrebne i realizuju se.</p>	
<b>Opis dobre prakse</b>	
<p>Od prvog dana saradnja sa porodicom je dobra i svakodnevna.</p> <p>Lični pratilac koji je svakog dana sa Ninom u školi ne boravi u učionici, ali nam je u svakom trenutku dostupan.</p> <p>Prostor je prilagodjen, klupe su poredjane u slovo П sa 4 klupe u sredini, po dve sa strane koje omogućavaju učenicima interakciju i brz prelazak sa frontalnog ili individualnog rada na grupni. Takođe omogućava lakšu međusobnu komunikaciju i vršnjačku podršku koja se neguje u mom odeljenju. Jedan deo prostora čini Ninin kutak, koji su učenici nazvali Ninino kraljevstvo. To je prostor u dnu učionice koji</p>	

služi za rad sa didaktičkim materijalom, a ima za cilj lakše usvajanje i utvrđivanje znanja jer Nina lakše uči na konkretnim primerima (drveni set, interaktivna mapa i drugi materijali koji ne mogu da stanu na običnu školsku klupu). Učionica je na drugom spratu, gde se nalaze samo četiri učionice. Postoji i prostor gde boravi lični pratilac tokom nastave i gde Nina može da ode ukoliko se zamori. Toalet je u blizini učionice. Boravak na drugom spratu omogućio je Nini da usavrši silazak niz stepenice, gde je ranije tražila podršku, a sad silazi samostalno.

Primenjena je individualizacija u radu. Redovno prilagođavam materijale za rad sa Ninom. Ona ima posebne zadatke koje rešava. Uvek u toku časa izvesno vreme posvetim posebno njoj jer tada najbolje radi i izvršava ono što od nje tražim. Pošto je likovni izraz za nju veoma bitan, svaki oblik učenja je potkrepljen ilustracijom.

Nina se služi računarom, voli da crta u Paint programu i to veoma uspešno radi. Kada završi sve zadatke može da koristi kompjuter. Za nju sam osmislila android aplikaciju „Prebrojavanje“ koja je dostupna na Google play i koja joj pomaže da usvoji pojam broja. Aplikaciju je izradio moj suprug.

Kao osnovni cilj, koji smo zajedno, porodica i ja, postavili bio je Ninina socijalizacija. Svakodnevni boravak u prirodnoj vršnjačkoj grupi u okviru redovnog obrazovanja omogućio joj je komunikaciju s vršnjacima, učestvovanje u zajedničkim igrama, u prirodnom okruženju. Tako je Nina razvila socijalne veštine vrlo brzo nakon polaska u školu, a koje i danas razvija i usavršava. Akcenat sam stavila na vršnjačku podršku jer se pokazala kao izuzetno korisna i uspešno se realizuje u odeljenju među svim učenicima. Vršnjačka podrška ogleda se u podršci u učenju i igranju na odmorima.

Podrška u učenju – Nina uvek sedi sa drugom ili drugaricom u klupi. Pored njih ona radi samostalno zadatke koji su pripremljeni za nju. Kad joj koncentracija oslabi oni je podstiču da nastavi sa radom. Pomažu joj ukoliko je potrebno da izvadi knjige i da ih spakuje u torbu. Ninna rado prihvata pomoć drugova, rado prihvata da joj oni zadaju zadatke i zajedno vežbaju sa njom sadržaje koje treba da usvoji. Koriste zajedno prostor „Ninino kraljevstvo“ gde kroz igru vežbaju sa njom sadržaje iz matematike – brojanje i računanje. Samoinicijativno su ukrasili ovaj deo prostora samo za nju. Voli da na časovima fizičkog vaspitanja zadaje vežbe oblikovanja i da se igra loptom. Rado prezentuje pred drugovima ono što je naučila i tad dobije aplauz.

Igra - Kad god se pruži prilika, postoji mogućnost za igru i druženje s Ninom. Deca su spontano razvila i osmislila brojne igre.

Igre obručem su najbrojnije. Obruč je „ferari“ u kom se mnogi voze. Deca su smislila pesmu koju pevaju dok se igraju s Ninom. Pesma je nastala u trećem razredu. Osmislile su je Anja i Elena. Naučile su Ninu sve strofe i zajedno je opevale pred celim odeljenjem. Ja sam ih zamolila da zapišu stihove. Tekst pesme se i sad nalazi na zidu kod Nininog kutka. Ponekad obruč postaje kočija za princeze. Zove se „Obručko“ kada ga dodaju, a kad se pokvari tad postaje „Doktor Obručko“. Obruč je bio i kolica za bebu gde je Nina vozila bebu Anastasiju. Ponekad je i prolaz kroz koji prolaze vile. Chicken pile je igra koju je osmislio drug Matej. Igra se u hodniku, popodne, na malom

odmoru kad je na drugom spratu samo naše odeljenje. Jedno dete je pile, a ostali se sklanjaju od pileta u bazu. „Komšija Pera“ je još jedna igra koju deca s Ninom igraju u hodniku.

Sva deca iz odeljenja učestvuju u igri i učenju s Ninom i zajedno uživaju u tome. Nina im je bila inspiracija za osmišljavanje igara i osmišljavanje pesme.

Porodica je zadovoljna jer Nina raste zajedno sa vršnjacima i napreduje.



### **Profesionalna dobit**

Nina se nalazi u zdravom i vedrom okruženju, sa svojim vršnjacima, drugovima, u podsticajnoj sredini koja joj je od samog početka pomogla da razvije socijalne i komunikacijske veštine. Govor je napredovao odlično, upravo zbog konstantne interakcije sa vršnjacima. Nina ima inicijativu u komunikaciji u igri.

Deca, drugovi iz odeljenja, su koristeći svoju maštu obogatila i učvrstila svoje druženje i odeljensku zajednicu učinili jedinstvenom, koherentnom grupom u kojoj svi međusobno sarađuju, igraju se i uče kroz zabavu. Kroz pozitivnu atmosferu razvili su i empatiju, toleranciju i učvrstili drugarstvo.

Rad sa Ninom kod mene je ojačao kompetencije za rad sa decom iz osetljivih grupa. Mnogo brže i lakše pripremam materijal za rad sa Ninom. Bez poteškoća usklađujem individualizovan rad sa njom i rad sa ostalim učenicima.

Meni lično predstavlja zadovoljstvo kad vidim kako se u mom odeljenju neguju pozitivni stavovi i vrednosti, da odeljenje funkcioniše kao tim, kako su jedni drugima podrška, koliko su tolerantni, prihvataju različitost i kako su uvek spremni da budu podrška Nini. Ovo mi je posebno drago, jer ono što čini našu odeljensku zajednicu danas, je i bila od samog početka moja vizija.

Deca treba da budu i ostanu povezana, treba da budu Ninina podrška jer su oni ti koji će sa njom nastaviti školovanje u petom razredu.

Profesionalnu dobit su imale i moje kolege koje je uvid u moj način rada sa detetom sa razvojnim smetnjama, ohrabrio i inspirisao da i oni prihvate i sprovode inkluzivnu praksu.